

Nr 57.

Ankom till riksdagens kansli den 30 maj 1933 kl. 4 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner om tull å wolframjärn.

(1:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nr 104 i första kammaren av herr *Lindgren* och nr 200 i andra kammaren av herr *Magnusson* i Skövde, har hemställts, »att wolframjärn måtte åsättas en tull av 35 kronor för 100 kg».

Beträffande motiveringen för detta yrkande får utskottet hänvisa till motionen nr 104 i första kammaren.

Vid behandlingen av dessa motioner har utskottet anlitat byråchefen i generaltullstyrelsen T. Alsén såsom sakkunnig.

Wolframjärn ingår bland de till nr 729 i gällande tulltaxa hänförliga ferrolegeringar, för vilka tullfrihet är stadgad. Enligt motionärernas förslag skulle, såsom ovan anförts, wolframjärn åsättas en tull av 35 kronor för 100 kilogram.

Efter därom i grundlagsenlig ordning framställd begäran har utskottet emottagit ett av kommerskollegium den 22 februari 1933 i anledning av motionerna avgivet utlåtande, i vilket kollegiet förklarar, att det för närvarande icke syntes lämpligt att på förevarande punkt vidtaga en ändring i tullagstiftningen. Gullspångs elektrokemiska aktiebolag har sedermera i en till kollegiet ingiven skrift hemställt, att utredning måtte verkställas i frågan, till följd varav på begäran av kollegiet fullmäktige i järnkontoret yttrat sig i ämnet. I detta yttrande, av vilket utskottet satts i tillfälle att taga del, hava fullmäktige bland annat anført följande:

»Ferrowolfram finner användning vid stålverken huvudsakligen vid tillverkning av snabbsvarvstål. De svenska verkens förbrukning av legeringen ifråga utgjorde åren 1926 t. o. m. 1928 cirka 200 ton per år samt 1929 t. o. m. 1931 respektive 255 ton, 208 ton och 130 ton. Tillverkningen av ferrowolfram, vilken upptogs inom landet år 1931, utgjorde nämnda år 80 ton. För 1932 föreligga ännu icke några uppgifter om vare sig förbrukning eller tillverkning. Importen, som år 1930 uppgick till 226 ton med ett värde av cirka 1 miljon kronor, sjönk år 1931 till 100 ton med ett

värde av 273,000 kronor och år 1932 till 89 ton med ett värde av 180,000 kronor, motsvarande ett medelpris för sistnämnda år av 2.03 kronor per kg.

Förutsättningarna för tillverkning av ferrowolfram torde vara lika stora i Sverige som i andra länder i Europa. Utgångsmaterialet för framställningen utgöres nämligen övervägande av wolframitmalm samt i mindre utsträckning av scheelit, vilka importerats från Kina och Brittiska Indien. Då tillverkningen sker i elektrisk ugn torde vattenkraftländerna vara något bättre situerade än länder, som sakna sådan kraft. En mindre skillnad i den elektriska energiens pris har emellertid icke någon avgörande betydelse ur tillverknings synpunkt, när åtgången av elektrisk energi per ton legering utgör cirka 7,500 kWh och legeringen har ett så högt pris som cirka 2 kronor per kg.

Även om en tull å ferrowolfram skulle verka något fördyrande på varan, finna fullmäktige det dock med hänsyn till de i motionerna anförda motiven skäligt, att här ifrågakommande industri blir tullskyddad, och hava fullmäktige intet att erinra mot den föreslagna tullens höjd av 35 kronor per 100 kg. Denna tull motsvarar knappt 8 procent av värdet år 1930. Vid nu gällande pris å ferrowolfram, 1.50 å 1.70 kronor per kg. legering, blir tullskyddet visserligen cirka 20 procent ad valorem, vilket i beaktande av varans egenskap av råmaterial måste anses vara ganska högt. Nyssnämnda låga pris är emellertid en följd av den dumping, som bedrivs på den svenska marknaden till förfång för de inhemska tillverkarna.»

In- och utförseln av wolframjárn hava under de senare åren uppgått till följande kvantiteter och värden.

År	I n f ö r s e l			U t f ö r s e l	
	kg	kr.	medelpris per kg	kg	kr.
1930	226 246	1 001 089	4.42	—	—
1931	99 709	273 072	2.74	24 850	61 269
1932	88 562	180 844	2.00	92 447	216 029

Utskottet.

Såsom av ovanstående siffror framgår, har medelpriset å importerat wolframjárn efter den inhemska tillverkningens början undergått en betydande sänkning, nämligen från 4 kronor 42 öre per kilogram år 1930 till 2 kronor år 1932. Ehuru en prisnedgång å wolframjárn varit ett utmärkande drag för marknaden icke blott här utan även i andra länder, beroende på den prisreduktion, som ägt rum å wolframalm, synes prissänkningen här dock vara allt för stor för att kunna anses motsvara ett normalt prisläge. Denna prissänkning torde därför kunna åtminstone till en del sättas i samband med den svenska tillverkningens uppkomst. Enär tillverkningens fortbestånd kan anses vara av betydelse såväl för den förbrukande industrien, järnverken, som för landet i dess helhet, synes ett skäligt tullskydd böra beredas densamma gentemot utländsk konkurrens. Då den institution, som har att tillvarataga järnindustriens intressen, ej haft något att erinra mot den av motionärerna föreslagna tullen av 35 kronor för 100 kilogram, motsvarande 7.9 resp. 17.5 procent av medelpriset för införseln åren 1930 och 1932, har utskottet ansett sig böra tillstyrka motionerna. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen måtte, med bifall till motionerna I: 104 av herr Lindgren och II: 200 av herr Magnusson i Skövde, besluta, att i gällande tulltaxa skall från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, i stället för nr 729 införas två så lydande nummer:

			Tull för 100 kg kronor
	Ferrolegeringar:		
	— — — — —		
729: 1	wolframjörn	N	35: —
729: 2	andra slag		fria

Stockholm den 30 maj 1933.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: se under betänkandet nr 55.

Reservation

av herr Örne, som yrkat avslag å de likalydande motionerna I: 104 av herr Lindgren och II: 200 av herr Magnusson i Skövde.